

פ ר ט י כ ל מס. יד/2

מישיבת ועדת הכנסת שהתקיימה ביום
שלישי, י"ג בשבט, חש"י (31.1.50)
בשעה 8.30 לפ"ה.

נוכחים חברי הועדה:

- י. הררי - היו"ר.
- פ. אילנית
- י. ברץ
- ד. בר-רב-האי
- י. בר-יהודה
- א. ג'רג'ורה
- צ. יהודה
- ש. כ"ץ
- א. סזור
- ע. מימון
- א. רזיאל-נאור
- ס. נורוק
- י. קוסובי
- א. ציזלינג
- א. שפטל

בזכות דעה מייעצת:

- נ. ילין-סוד

סגומנים:

- י. שפרינצק - יו"ר הכנסת (באחור)
- פ. רוזן - שר המשפטים
- גב' הנמן - ממשרד המשפטים
- ט. רוזטי - מזכיר הכנסת (באחור)
- א. צידון - סגן מזכיר הכנסת
- ז. אהרונוביץ - יו"ר ועדת החץ ובטחון.

בעדרים חברי הועדה:

- ס. בן-עמי
- א. י. גרינברג
- א. גרבוסקי
- ח. כהן-סיגורי
- מ. יערי
- ש. מיקוביטש
- י. סרלין
- י. שמחוני
- ז. גלוסקא (בזכות דעה מייעצת)

ס ד ר - ה י ו ם ; (א) רשות הסתייגות למליאה על החלטות ועדת הכנסת
בקשר להצעות תקונים שאינם באותו נושא.

(ב) אופן הגשת החומר למליאה.

(ג) רשות או חובת יושב-ראש הכנסת להקפיד על-כך שהנואמים
ידברו לענין.

(ד) מסקנות ועדת המשנה לעביני תקנון.

(ה) הפרעות בישיבות הכנסת. התנהגות חבר הכנסת וילנר.

היו"ר י. הררי: לפני שאנו נגשים לדון בסדר-היום עלינו

לדון בעוד 2 ענינים נוספים: האחד,

שהועבר אלינו ע"י יו"ר הכנסת, בקשר עם התנהגותו של חבר הכנסת וילנר

בישיבת המליאה ואנו נדון בענין זה לאחר בואו של יו"ר הכנסת.

שאלה שניה הועברה אלינו ע"י ועדת החוץ

והבטחון בקשר להצעה שהציע חבר הועדה י. בן-אהרון, ואשר הועדה טוענת

שהוא חורג ממסגרת החוק הנמצא בדיון בוועדה. על ועדת הכנסת הוטל

להחליט אם זה נושא חדש או לא. הזמנתי את יו"ר ועדת חוץ ובטחון, ז.אהרונוביץ

נכשיבוא, נדון בענין זה.

אנו נגשים לדון בסעיף 1 - רשות הסתייגות

למליאה על החלטות ועדת הכנסת בקשר להצעות תקונים שאינם באותו נושא:

1. רשות הסתייגות למליאה על החלטות ועדת הכנסת בקשר להצעות תקונים שאינם באותו נושא:

היו"ר י. הררי: עלינו להחליט אם ישנה אפשרות של הסתייגות

על החלטות ועדת הכנסת, או אין.

ד. בר-רב-האי: בשורה של דברים החלטנו שהחלטת ועדת הכנסת

היא סופית.

היו"ר י. הררי: נמסר לוועדת הכנסת להחליט אם הצעה מסוימת

היא באותו נושא או לא מאותו נושא והתעוררה

שאלה אם יכולה להיות הסתייגות על החלטת ועדת הכנסת או לא. אם דעת כל

חברי הועדה היא שלא יכולה להיות הסתייגות, אני בתור יושב-ראש אקבל זאת.

האם ישנה דעה שונה לכך?

א. רזיאל-באור: אני חושבת שצריך לאפשר הסתייגות למליאה

במקרה זה.

היו"ר י. הררי: אני חושב שבשום אופן אין להשאיר זכות

הסתייגות למליאה, כי בצורה זו לא יהיה

סוף לדיונים שלנו, ולמעשה ועדת הכנסת נוצרה מלכתחילה כוועדה מכובדת מאד

אשר מיוצגת על-ידי כל הפייעות וישנם דברים מסוימים שצריך לגמור אותם

בוועדת הכנסת, ביחוד ענינים טכניים כאלה. ברוב הפרלמנטים החלטה זו

מסורה לדעת יחיד, לדעתו של יו"ר הכנסת. אנחנו מוסרים זאת להחלטת

ועדת הכנסת. אני חושב שאם נשאיר זכות הסתייגות יביא הדבר לקטסטרופה

ד. בר-רב-האי: יש להבדיל בין הסתייגות לעצם הענין
ובין הסתייגות בשאלות פרוצדוראליות.
הכונה היא לעשות את ועדת הכנסת לאינסטנציה אחרונה בשאלות פרוצדוראליות.
אחרת, נסבך את המליאה ללא סוף.

היו"ר י. הררי (לא. רוזיאל-נאור): האם את עומדת על הצעתך?

א. רוזיאל-נאור: לא.

י. בר-יהודה: נדמה לי שצריך להשאיר זכות הסתייגות,
על מנת שיובטט שנועדה הדברים לא יוכרעו
בצורה סטמטית פשוטה.

היו"ר י. הררי: איזה בטחון יש שנכנסת זה לא יהיה כך?
אני מעמיד את הענין להצבעה.

ה צ ב ע ה

ברוב של 8 קולות נגד 3 הוחלט שאין זכות הסתייגות.

ה ח ל ט ה

אין זכות הסתייגות במליאה על
החלטות ועדת הכנסת בענין זה.

י. בר-יהודה: ברצוני להזכיר לחברי הועדה שהחלטנו
שועדת הכנסת דנה בעניני התקנון החל משעה
10 והלאה, ואין אנו מקיימים החלטה זו, כיון שאנו דנים תמיד באותם חלקים
של התקנון הלוחצים עלינו ואיננו מגיעים לאותם הפרקים שועדת המשנה לעניני
תקנון גמרה את הדיונים בהם. אני, על-כן מציע, שועדת הכנסת תדון במסקנות
ועדת המשנה לעניני תקנון בתחילת הישיבה, כלומר משעה 8.30 עד 9.30 ואח"כ
תעבור לענינים השוטפים.

היו"ר י. הררי: אני מציע לקבל את הצעת חבר הכנסת בר-יהודה.

ה ח ל ט ה

ועדת הכנסת תדון במסקנות ועדת
המשנה לעניני תקנון בתחילת כל
ישיבה משעה 8.30 עד 9.30

2. אופן הגשת החומר למליאה:

י. בר-יהודה:

איני יודע אם החלטות ועדת הכנסת מחייבות

את מישהו, מפני שכאשר החלטנו על פתיחת

הישיבות ב-3 אח"צ ובכל זאת נפתחות הישיבות בשעה 4. אחר זאת החלטנו

לפתוח את הישיבות ב-3.30 והישיבה נפתחת ב-4. איני יודע בעצם לשם

מה אפרו מחליטים. פעם אחת החלטנו שלכל הצעת תקון חוק המוגשת לכנסת

יוגש החוק המקורי, או לפחות אותם הסעיפים בחוק המקורי אשר לגביהם

מוצע התקון. אני שוב מציע שלהבא נקבל את החוק המקורי או הסעיפים בחוק

המקורי שבהם מוצע התקון. אתן לכם כמה דוגמאות:

אתמול נגשנו לדון בתקונים לחוק הפלילי,

האם החברים ידעו מה זה? התקונים שהוצעו הוצעו לגבי 7 סעיפים - האם

כל כך קשה להדפיס בטסטטיל את 7 הסעיפים האלה?

דוגמא שניה: אתמול בערב התחלנו לדון

בתקונים לפקודת ההגנה (הפקעת מחירים). אנו לא קבלנו את החוק המקורי,

ואני, כאשר התענינתי, נודע לי שבמשרד האספקה והקיצוב, הוטפסו מאות

ספסים של פקודה זו. איני יודע מדוע אנחנו לא יכולנו לקבל את הספסים

האלה, כדי שנדע במה הכתוב מדבר.

לדעתי יש להמציא את החוק המקורי, לפחות

טופס אחד לכל סיעה, חוץ מאשר במקרים יוצאים מן הכלל כאשר ההיקף של

ההדפסה הוא באופן יוצא מן הכלל גדול ומכביד.

צבי יהודה: לי נראית בקשה זו כצודקת. לדעתי יש לקבוע

שהחלטה זו תהיה ברת-בצוע, ייתכן שאפשר

להסתפק במתן טופס או שנים לכל סיעה. (א. רוזאל-נאור: מדוע רק טופס אחד?)

יש מחסור עצום בנייר ובדיוויזים לקניית נייר.

היור' י. הררי: אין כל ספק שבאופן עקרוני חבר הכנסת בר-יהודה

צודק. אבל אסור לנו להתעלם מהתנאים לשני

הכוונים. בפרלמנט מסודר קיימת ספרייה, וכל חבר המעוניין בחוק מסוים

ניגש לספרייה ומוציא את הספר המעניין אמן ומעיין בחוק או בסעיפים הדרושים

לו. בסדור כזה אין צורך לחלק את החוקים המקוריים לחברי הכנסת.

מצד שני אסור לנו לשכוח שרוב החוקים כתובים אנגלית. ישנם חוקים

כאלה שכדי לתת לחברי הכנסת 2 סעיפים מקוריים, יצטרכו לתרגם עשרות חוקים -

התרגום שישנו כרגע, אינו שווה מאומה. נוסף לזאת ישנו מחסור גדול בספרי משפט במדה כזו, שהשופטים בבית המשפט המחוזי בתל-אביב משאילים אחד לשני את הספרים הנמצאים ברשותם.

אם התקון הוא ב-6/7 סעיפים, ברור שרצוי

להמציא לחברי הכנסת את הסעיפים המקוריים. מצד שני, משרד המשפטים יאמר שהוא נותן לנו דברי הסבר להצעות התקונים - ועלינו להסתפק בהם. לדעתי, עלינו לקבל החלטה, שבמדה שהדבר

אפשרי, ינתן לנו גם גוף החוק המקורי, ולא רק הסעיפים המשתנים, כי אחת אין התקונים מובנים לנו. אבל, איני מציע לקבל זאת כהחלטה סופית ומחייבת מפני שזה עלול לעכב את כל מערכת החקיקה. אני מציע לבהוג ביתר זהירות בקבלת ההחלטה בענין זה.

בהצמנות זו ברצוני להביא לפניכם ענין אחד,

שנכנס גם כן לתחום "הגשת חומר למליאה". בזהגים אצלנו להחזיר הצעת חוק עם הסתייגויות מן הועדות בשעה 4, ומיד עם פתיחת הישיבה מתחילים בהצבעה על כל הסעיפים. אני חושב שעלינו להעמיד כתנאי והחלטה, שממש כמו שמציעים לנו הצעה לקריאה ראשונה, גם בקריאה שניה, לא יצביעו, אלא אם הומצא לנו החומר 48 שעות קודם, מלבד במקרה שהענין הוא תחוף וועדת הכנסת תחליט אחרת. גם בקריאה ראשונה החלטנו שועדת הכנסת רשאית להחליט שמותר לדון בחומר גם אם לא הומצא 48 שעות קודם לכן.

החומר

א. ציזלינג: אני קובע שבתוספת ~~שמציאים~~ לנו מכבידים עלינו

ויש בכך גם בזבוז. אנחנו מקבלים הצעת חוק

בסטנסיל, והצעת חוק ברשומות. בין ההצעה המודפסת בסטנסיל ובין הרשומות יש שוני ניכר. אני בעצמי פעם נכשלתי, היות והסתמכתי בנאומי על הסטנסיל, וברשומות היה כתוב אחרת. עלינו להחליט שאם הצעת החוק פרושה פרסומה ברשומות - עלינו לקבל רק את הרשומות. את הרשומות גם קל יותר להחזיק מאשר את הגליון הגדול של הסטנסיל. ידוע לי שהדפסת חוברת כחולה של רשומות, אינו דבר קשה ביותר, ואפשר להדפיסה מהר מאד. אין כל צורך בהכנת סטנסילים מיותרים, העולים ביוקר רב ודורשים עבודה רבה.

אני מצטרף לדעתו של יו"ר הועדה שיש להביא חומר

מהועדות 48 שעות לפני ההצבעה. החומר המוחזר מהועדה צריך להכיל שלושה דברים: הצעת החוק המקורית, בציון השנויים שחלו בה, נוסח הועדה והסתייגויות. לעתים קרובות אם אינך חבר אותה ועדה שד/נה בחוק

א. ציזלינג:

המסורים, אינך מבין מה קרה לחוק. אם כל חבר יקבל את שלושת הדברים האלה, באופן מקביל, יבין את התקונים וההסתייגויות. איני מבין את סדר הצגת הסעיפים לפנינו. עלינו לדעת להתאים את עבודתנו לסדר-יום של הכנסת, ועל-כן יש להודיע לנו מראש מה יהיה סדר-היום לישיבה הבאה. אני סבור שלא יהיה מוגזם מצדנו לדרוש שביום רביעי לפני תום הישיבה, או ביום שלישי, יודיעו לנו את סדר-היום של הישיבות בשבוע הבא. אם יקרה משהו יוצא מן הכלל, נשאיר את העניין ליושב-ראש והסגנים, ואנו לא נתרעם על כך, אם ישנו סעיף מסוים בסדר-היום. אבל אין כל הצדקה להמשיך בדרך ^{כזו} סדר-היום מסתדר כיום. לדעתי, אין הכנסת או הממשלה, יכולים לדרוש מאתנו להסכים לסדר הקיים.

עוד הערה אחת בענין הצגת עניינים לסדר-היום

על-ידי חברי הכנסת. חבר הרוצה להציע סעיף לסדר-היום צריך לעשות זאת 48 שעות קודם. אבל, בין הודעת החבר ליושב-הראש ובין הוצעת החבר בכנסת - הייתי מאריך את התקופה הזאת שבין ההודעה ליו"ר לבין מתן-רשות הדבור בכנסת ליומיים - בתנאי שהסיעות תקבלנה הודעה על ההצעה שתועמד לסדר-היום, על מנת לאפשר לסיעות להתייעץ בענין שיוצע. (נ. ילין-מור: כאשר אנו יושבים מה דק יומיים, משמע שאתה דוחה את ההצעה לסדר-היום לשבוע הבא). כל חומר שיוגש צריך להגיע לא יאוחר מהשבוע הבא. לא יתכן שעם פתיחת הישיבה יקבל המציע את רשות הדבור, הדבר יועמד להצבעה ותתקבל החלטה, מבלי שהסיעות תספקנה להתייעץ בענין.

ד. בר-רב-האי: ב-6 לדצמבר 1949, דנו על ענין סדר-היום של

הישיבות. חומר זה הובא על-ידי ועדת התקנון

לועדת הכנסת ואושר על-ידי. בפרק זה יש תשובות כמעט על כל השאלות שדבר עליהן חבר הכנסת ציזלינג. כתוב בפרוש שבסוף הישיבה האחרונה של השבוע יודיע היושב-ראש הכנסת על סדר-היום לישיבות הכנסת ביום ב' הבא, ובסוף הישיבה ביום ב' יודיע את סדר-היום של יתר הישיבות. זהו תכנון הסעיף שנתקבל, לאור המציאות שביום שישי טודיעה הממשלה מה הן הצעותיה לסדר-היום.

ד. בר-רב-האי:

בקשר עם זאת מתעוררת בשבילי הבעיה הכללית,

שחבר הכנסת בר-יהודה נגע בה. ועדת התקנון התקדמה

בעבודתה, במדה רבה יותר מאשר ועדת הכנסת, ויש למצוא פתרון לבעיה זו של דיון במסקנות ועדת התקנון.

בענין המצאת החומר לחברי הכנסת, בקשר עם שנויים

בסעיף זה או אחר - פה צריך לדון על כל ענין לפי מהותו. מגוחך יהיה, אם למשל, בקשר לתקון ב-6/7 סעיפים בחוק הפלילי, יגישו את כל החוק הפלילי, אבל 6/7 סעיפים שבהם הוצע התקון - אפשר להביא.

אתמול, בשעה שהוגש לנו החוק למניעת רווחים,

אני - המבין יותר בעניני חוק מאשר הממוצע של חברי הכנסת - לא הבינתי את כל אשר הוצע לנו. ברור שבמקרה זה צריך היה להביא לפנינו את כל החדק המקורי.

התרופה לענינים כאלה בפרלמנטים אחרים - היא הספרייה.

בתל-אביב התחלנו כבר בסדור הספרייה, אבל כאן אין לנו ספרייה ויש להגיש לחברי הכנסת, במדה האפשרית, את החוק המקורי.

מה שאני צופה לי - זהו העכוב של 48 שעות בהצבעה על חומר

שמוא מן הועדות. ברור שכל עוד אין החלטה כתובה בענין זה, יכולים לנהוג

כך ויכולים שלא לנהוג כך. אבל, לדעתי, אין לקבוע כלל בענין זה. בדרך

כלל, כאשר חברי הועדות מגישים התסיבות בענינים עקרוניים, הרי הם עושים

זאת בהתאם לעמדת סיעתם. הכנסת בסוף מצביעה באופן מכני. אני נסחתי

פעם לעצמי את קצורת ההצבעה הזו כדלמסן: באותם הדברים שאיני מבין, אני

מצביע כפי שמצביעים חברי בסיעה; רק בדברים שאני מבין, אני מרשה לעצמי

לסטות מעמדת הסיעה.

אשר לטענה שהושמעה כאן, שהחברים מוצאים ערמות של

חומר על שולחנם - בכך אשמים החברים עצמם, הם צריכים להשליך את החומר שאינו

דרוש להם, הסדרנים אינם מעיזים לעשות זאת. אם אנחנו בעצמנו לא בנקה את

שולחנותינו, פרימת החומר המרבחת עליהם, תלך ותגדל.

א. שפטל: יכולתי להסתפק בדברי חבר הכנסת ציזלינג. להלכה

צריכים לקבל את החוק 48 שעות קודם ויש כבר החלטה

בועדת המשנה - אבל, למעשה, אין החברים יודעים מהן סדר-היום של הישיבות,

ומוצאים פרטים על-כך בעתונות. דבר זה הוא לטובת רמת-ההכנה, והחומר

המובא מהממשלה אינו צריך להיות מוגש לכנסת באותו שבוע - אפשר להביאו

בשבוע הבא ובינתיים יודיעו לחברי הכנסת מה הם הסעיפים העומדים בסדר-היום.

א. שפטל: אשר להבאת החוק המקורי - יש לספק את החוק המקורי לפחות לוועדות. בוועדה הפנימי, בשעה שדנו בחוק הבחירות, דרשנו וחזרנו ודרשנו מב"כ משרד המשפטים להגיש לנו את החוק המקורי, והם לא עשו זאת. כל אחד מאתנו צריך היה להשיגו באופן פרטי (י. בר-יהודה: יכולתם להפסיק את הדיון בחוק).

היו"ר י. הררי: ישנו פרינציפ האומר שאיש אינו חסוד באי-ידיעת החוק.

חושבני שאני מביע את דעת רוב הוועדה כאשר אני מברך את חברת הכנסת פייגה אילנית לשובה.

הגב' הנמן ממשרד המשפטים מודיע שמשרד המשפטים תומך תמיד בהגשת החוק בשפתנו ונוסחאות, אלא שהוא נתקל בקשיים בכנסת.

מר צידון, סגן מזכיר הכנסת, מבקש להסביר כמה דברים, ובהזדמנות זו עלי להעיר לו שלא ייתכן שהמזכירות תעדר מישיבות ועדת הכנסת, הדנה בעניינים הקשורים באופן ישיר במזכירות הכנסת.

א. צידון: ברצוני להעיר כמה הערות בקשר להגשת החומר. לפי דברי חבר הכנסת ציזלינג יותר נוח לחברי הכנסת לקבל את החוקים מודפסים בחוברת הכחולה של הדפוסות, מאשר מודפסים בסטנסיל. אפשר לסדר זאת - אבל הדיונים יסבלו ע"י כך וידחו. כיום אנו מקבלים את החוקים סמוך להגשתם לחברי הכנסת, כלומר, מיד עם קבלת החוק אנו, תוך שעתיים-שלוש, מדפיסים אותם בסטנסיל ומסורים אותו לחברי הכנסת. אשר להצעה שהחומר מן הוועדות יוגש לחברי הכנסת 48 שעות לפני ההצבעה. אני מאמין שאין צורך בכך. הצעת החוק הראשונה נמצאת בידי חברי הכנסת.

היו"ר י. הררי: נראה לי שאפשר לסכם את הדיון כדלקמן:

ה ח ל ט ה

א. במקרה של הצעת תקון לחוק קיים, יוגש לחברי הכנסת, במדה האפשרית החוק המקורי שבו מוצע התקון, או קטעים מן הסעיפים המסוימים, כדי שיוכן השנוי, או לפחות שיומצא לחוק בהעתק אחד או שנים למיעוט השונות.

ה ח ל ט ה (המשך)

ב. ההצבעה בהצעות חוקים והסתייגויות המוחזרות למליאה ע"י הועדות, תקינים לא פחות מ-24 שעות לאחר שהחומר הוגש למליאה.

ג. חברי הכנסת יקבלו, יחד עם שורת ההסתייגויות בכל חוק, גם את ציון השנויים שחלו בהצעת החוק המקורית, ז.א. חברי הכנסת יקבלו: א) ציון השנויים בהצעת החוק המקורית. ב) הצעת הועדה; ג) ההסתייגויות.

הי"ר י. הררי: אשר להצעת חבר הכנסת ציזלינג שהיושב-ראש יודיע לחברי הכנסת מראש את סדר-היום לשבוע הבא, נדמה לי שועדת הכנסת אשרה את הפרק בתקנון הדן ב"סדר-יום", ובפרק זה ישנו סעיף העונה לשאלה זו.

מ. רוזטי: אני מבקש לדחות את הדיון בסעיף זה עד לבואו של היושב-ראש.

הי"ר י. הררי: אנשי מזכירות הכנסת צריכים לבוא לישיבות ועדת הכנסת ב-8.30. איננו יכולים לדחות כל ענין מפני שהיושב ראש איננו. איני מבין מדוע עלינו לדון בכל ענין מחדש.

ד. בר-רב-האי: אני מציע שהצעתו של חבר הכנסת ציזלינג, שסדר-היום של הישיבות יודע לחברי הכנסת לפחות 48 שעות קודם, תועבר לוועדת המשנה לעניני תקנון, ואנחנו נראה כיצד לשלב זאת בהצעה הכללית של סדר-היום.

ה צ ב ע ה

ברוב של 7 קולות נגד 6 הוחלט להעביר את השאלה לוועדת המשנה לעניני תקנון.

ה ח ל ט ה

מעבירים לוועדת המשנה לעניני תקנון את בירור האפשרות לשלב בפרק בתקנון הדן בסדר-היום, את הנוהג שיושב-ראש הכנסת יודיע בסוף כל שבוע את סדר-היום לישיבות השבוע הבא.

הי"ר י. הררי: אשר לפרסום החוקים בחוברת הכחולה של השומוט, אני מבין שמפרסמים בחוברת זו חומר שהוגש לכנסת.

(גב' הנמו: אנו הכינונו זאת בשביל הכנסת). לדעתי החוברת הכחולה המתפרסמת ברשומוט מתפרסמת לידיעת הצבור הרחב, ומתפרסמים בה רק חוקים

היו"ר י. הררי: אשר הוגשו כבר לכנסת. פעם עורר חבר הכנסת ורהפטיג שאלה מדוע פורסם חוק מסוים בחוברת הכחולה, מבלי שהוגש תחילה לכנסת.

א. ציזלינג: אני מסכים שאי-אפשר לפרסם ברשומות הצעת חוק שאינה מוגשת לכנסת, אבל אין זאת אומרת שצריך קודם להגיש את ההצעה ואחר-כך לפרסמה. אפשר להדפיס, להגיש לכנסת, ואחר-כך להפיץ. אינני מדפיס מקצועי, אבל אני יודע שלשם הדפסת חוברת כזו, דרושות לכל היותר 24 שעות. אם יקרה מקרה ויצא מן הכלל יצטדקו לפנינו ואנו נקבל זאת. לדעתי זהו בזבוז עצום. אנל' סובר שגם טכנינת הקמוץ, וגם טכנינת בהירות וקלות הקריאה, וגם למען אחריות על הדיוק והסדר - הממשלה היא האחראית לכך - בדרך כלל, רצוי, שנקבל את הצעות החוקים מודפסים-בחוברת הכחולה ברשומות - חוץ ממקרים יוצאים מן הכלל שעליהם תדון ועדת המסנה לענייני תקנון.

י. בריהודה: אני מסכים שבמקרים יוצאים מן הכלל נקבל את הצעות החוקים מודפסים במסנסייל.

גב' הנמן: כונתנו היא שהחוברת הכחולה תוגש לחברי הכנסת. אפשר להסדיר זאת ע"י כך שהחוברת תוגש תחילה לכנסת, ורק לאחר זאת תופץ. באופן דגיל אפשר למסור לחברי הכנסת את החוברת הכחולה, השאלה היא מה דעתו של מר צידון בעניין זה.

א. צידון: מבחינה טכנית אנו יכולים לקבל זאת ודבר זה יקל עלינו, אבל סדור זה ידחה את סדר-היום.

צ. יהודה: נראה לי שועדת הכנסת עוסקת בעניינים טכניים, חשובים אמנם, אבל לא טוב יהיה אם ועדת הכנסת תתחיל להתעסק בעניינים טכניים. כולנו רוצים בדבר אחד ואני מציע להטיל על היו"ר הועדה לברר עם המזכירות את האפשרות של הגשת הצעת החוקים בחוברת הכחולה ולא במסנסייל.

ד. בר-רב-האי: לי דוקא נראה הסדר הקיים, מפני שחלוקת הצעות החוקים בסטנסיל היא ששומרת על זכותם של חברי הכנסת להיות הראשונים בקבלת הצעות הממשלה. החוברת הכחולה נשלחת למנויים מיד עם פרסומה, והיא נהפכת לנכס כללי.

ה ח ל ט ה

יושב-ראש ועדת הכנסת יברר ויחליט עם המזכירות בדבר האפשרות של חלוקת הצעות החוקים לחברי הכנסת, לא מודפסים בסטנסלים, אלא בחוברת הכחולה של הרשומות.

ג. רשות או חובת יושב-ראש הכנסת להקפיד על-כך שהנואמים ידברו לענין:

היו"ר י. הררי: אני מציע להעביר שאלה זו לדיון בוועדת המשנה לעניני תקנון.

ה ח ל ט ה

ועדת המשנה לעניני תקנון תדון בשאלה של רשות או חובת היו"ר הכנסת להקפיד על-כך שהנואמים ידברו לענין.

ד. מסקנות ועדת המשנה לעניני תקנון:

היו"ר י. הררי: ראשית ברצוני לדעת אם אין חלוקי דעות בקשר לכך, שכל החלטות ועדת הכנסת בענין התקנון הן סופיות. במלים אחרות: עלינו להעביר כל מה שבא מועדת הכנסת, כחומר ליו"ר הכנסת, וחברי הכנסת על מנת שידעו שזהו הנוהג שנתקבל. זכור לכם בודאי, שבשעה שדנו בסעיף הראשון של פרק השאלות, הציע אחד החברים לתת סמכות סופית לוועדת המשנה לעניני תקנון. ז.א. ועדת המשנה תמסור את מסקנותיה לחברי ועדת הכנסת, ואם חבר ירצה לערער עליהן, יוכל לעשות זאת במליאת ועדת הכנסת.

א. מזור: אני תומך בהצעה זו.

היו"ר י. הררי: ברצוני להפנות את תשומת לבכם שעד עכשו לא נשארה אף החלטה של ועדת המשנה כפי שהוצעה לנו. אנו תמיד שינינו משהו. ועדת המשנה לעניני תקנון לא תרכבה לפי סיעות, אלא לפי מומחיותם של החברים. יתכן רק, שחברי ועדת הכנסת, בקבלם את מסקנות ועדת המשנה, יתרשלו ולא יערערו עליהן, ומסקנות ועדת המשנה תועמדנה להצבעה

היו"ר י. הררי:

יש לפנינו שתי אפשרויות: אפשרות אחת שכל

מה שעושה ועדת המשנה מביאים לדיון בוועדת

הכנסת, ואפשרות שניה, שהחומר שובא לידיעת חברי ועדת הכנסת, ואם תוך

שבועיים, אין מערעדים עליו, יועמד החומר להצבעה.

צ. יהודה:

לדעתי יש לנסח זאת אחרת: לאחר שועדת המשנה

מסיימת את דיוניה בסעיף מסוים, היא מעבירה

את החלטותיה לכל חברי ועדת הכנסת. לאחר שבועיים מעמיד היושב-ראש את

החלטות ועדת המשנה להצבעה.

ד. בר-רב-האי:

בתור מי שמרכז את ועדת המשנה, עלי לומר שזו

היא אחת מן הועדות שכמעט שלא נתגלו בה חלוקי

דעות, עקרוניים. למעשה משתתפים בעבודת הועדה בקביעות 4 מתוך 7 חבריה.

ארבעה אלא מייצגים 4 סיעות. ישנו פרט אחד העובר כחוט השנייה בכל

הוכוח שלנו, וזהו - ענין "הנשיאות" או "יושב-ראש וסגנים", ואנו נצטרך

להחליט בשאלה זו.

לי נראית הדרך הזו שהוצעה על-ידי חבר הכנסת

צבי יהודה, כדרך שתאפשר לנו לפתור את השאלה הזו בזמן המתקבל על הדעת.

ועדת המשנה סיימה את דיוניה בכמה פרקים ואין

לדעת מה יהיה גורלם של פרקים אלה, כל עוד הם נמצאים בבחינת חומר גלמי.

אם תהיה אפשרות לכך, נחלק את החומר המוכן לחברי ועדת הכנסת, על מנת שאפשר

יהיה להעמידו להצבעה בעוד שבועיים.

אנו נפנה לחברי הועדה ונבקשם להודיע ליושב-ראש

תוך שבועיים אם יש ברצונם להעמיד סעיף זה או אחר לדיון. שטח הוכוח

יצומצם ע"י כך.

היו"ר י. הררי:

אני מציע שהחלטות ועדת המשנה תהיינה סופיות

עם זכות לכל אחד מחברי ועדת המשנה להביא משהו

לדיון במליאה הועדה, וזכות לחברי ועדת הכנסת לבקש מאת ועדת המשנה לעניני

תקנון להביא כל סעיף לדיון במליאת ועדת הכנסת.

י. בר-יהודה:

אני מסכים להצעת היו"ר בתנאי שנגמור לדון בפרק

השאלות.

היו"ר י. הררי:

אין זה רק ענין של שאילתות, כי יש לפנינו עוד
חומר שהובא אלינו ע"י ועדת המשנה.

עלינו להחליט מה יהיה גורל החומר אשר נמסר לנו כבר. נוסף לזאת עלינו
להחליט בענין "היושב-ראש" או "הנשיאות". כל מה שנחליט יכלל בתקדימים.
אינני יכולים למסור ליו"ר הכנסת ולחברי הכנסת את החלטתנו מיום 6.12.49,
בענין "סדר-היום", היות ושאלת "הנשיאות" נשארה פתוחה.

אני מציע שננהג בחומר שהובא כבר ע"י ועדת המשנה,

כמו עם כל החומר שמכאן ואילך יובא אלינו: ועדת המשנה תמציאולנו, ולאחר
שבועיים נעמידו להצבעה.

יש לנסא אפשרות להמשיך כעת בדיון בענין השאילתות,

או בענין "היושב-ראש או הנשיאות". השאלה מה חשוב יותר - סדר-היום או
שאילתות.

ד. בר-רב-האי: אני מציע, כדי שיהיה לנו חומר מושלם, לגמור קודם

את הדיון בשאלת היושב-ראש או הנשיאות. את ענין

השאילתות אנו יכולים למסור עם יתר החומר.

היו"ר י. הררי:

ההפרש הוא בזה שענין השאילתות יגיע אלינו רק לאחר
שבועיים מיום שיוגש לחברי הועדה.

ד. בר-רב-האי:

לי נדמה שענין היו"ר והנשיאות קודם.

צבי יהודה:

לדעתי ענין השאילתות הוא אקטואלי יותר.

ד. בר-רב-האי:

אינני עומד על הצעתי.

מחליטים לדון בענין השאילתות.

היו"ר י. הררי:

השאילתה מוגשת ליו"ר הכנסת, על מנת שיעבירה לפי
סעיף 2 לשר המתאים.

א. רזיאל-נאור:

אני הכנסתי הצעה שכל ההגבלות הללו תחולנה גם על
התשובה.

גב' הנמן:

הצעתך נכנסת לסעיף התשובה.

א. ציזלינג: אני מבקש להוסיף בסיפא של סעיף 2 את המלים הבאות:

"וכל שאילתא שהועברה ע"י יו"ר הכנסת לשר, תחשב

כמתאימה לתקנון".

הויכוח הזה עם השרים אינו נעים. כאשר שאילתה הוגשה

ליו"ר הכנסת והוא לא פסל אותה והעביר אותה לשר המתאים, סימן שהיא כשרה

ומתאימה לתקנון. אינני רוצה להכנס לויכוח עם השר על עצם הזכות לשאול.

אני מבקש לומר זאת כאן במפורש.

י. קוסווי: מה שאומר חבר הכנסת ציזלינג - הבי זה טובן

מאליו, ואין צורך לבטח זאת במפורש.

היו"ר י. הררי: זכותו של ראש הממשלה היא לענות לשאילתה מבלי

לומר דבר. למשל, בשעה ששאלים אותו אם ידוע לו

שגרובנסקי גובה כספים באמריקה בשביל המגבית - יכול ראש הממשלה להגיש

שידוע לכולם שאין לו כל שליטה על מה שבעשה באמריקה. מבחינה פרלמנטרית

- במקום בו נולדו השאילתות, באנגליה - כל התשובות הן כאלה. החשיבות היא

בשאילתה. השר יכול לענות להד"ם, אבל השאילתה נשאה פרי. אתה מציע את

התקנון כדי למנוע/דבר כזה. לדעתי אין צורך למנוע זאת. (י. בר-יהודה:

כנראה שלא הבינות את הצעת חבר הכנסת ציזלינג). תוספת זו לא תמנע משרים

להמשיך לענות בצורה זו.

מה אומרת תוספת זו? היא אומרת שבשעה שהשאילתה

הועברה לשר, היא נחשבת כמתאימה. ז.א. שאין בה דברי גנאי וכז', אבל השר

יכול להמשיך ולהתחמק. אם היושב-ראש העביר לשר דבר פוגע מאד ולא שם

לב לכך, השר יחזיר לו את השאילתה ויאמר: "לא היית צריך להעביר אלי שאילתה

זו", והיושב-ראש יענה: "העברתי - סימן שהיא בסדר". ע"י תוספת זו לא נשיג

תשובות יותר טובות מהשרים.

י. בר-יהודה: הדוגמא שהנאת מתשובת ראש הממשלה, התשובה היתה

בסדר. הענין הוא בזה ששר אינו יכול להגיש בתשובה

לשאילתה "אתה אינך רשאי לשאול דבר זה". אם השאילתה הועברה לשר - הוא

צריך לענות עליה. היו שנים או שלושה מקרים שהיושב-ראש אטר שאין לשאול

שאלות אלו. היו"ר מבקש מאת ועדת הכנסת לבקוק אם מותר לשאול שאלות אלו

ובצורה שנשאלו. הכנסת צריכה מראש לבדוק את השאילתות, ויושב-ראש

הכנסת הוא הבודק בשמה

י. בר-יהודה: השר אינו צנוזור. הצנוזור - היא הכנסת עצמה, באמצעות היושב-ראש. השר, לאחר שקבל את השאילתה, צריך לענות עליה. תוספת זו אומרת שהשר אינו יכול לומר שהשאלה כשרה, או אינה כשרה.

היו"ר י. הררי: אני חושב שמעיפים 4 ו-5 עונים על שאלה זו.

י. בר-יהודה: אין השר יכול לענות ולהוסיף הערכה על אופן כתיבת השאילתה. השר יכול רק לענות לגופו של העניין. הוא אינו יכול להעריך את השאילתה וצורת כתיבתה.

פ. רוזן - שר המשפטים: השאלה היא, קודם כל, אם הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג, מוסיפה דבר מה, או מתקנת משהו. אני חושב שכן. כאן כתוב "היושב-ראש יעביר את השאילתה לשר שאליו היא מופנית, אם לא יראה אותה כפסולה". מר ציזלינג מוסיף שאם היושב-ראש מעביר את השאלה היא בחשבת מתאימה לתקנון. פרוש הדבר, שאם היושב-ראש החליט לא יכול להיות ערעור, לא לפני ועדת הפרושים, ולא בכנסת - והשאילתה היא בסדר גמור.

היו"ר י. הררי: אם לכך בתכוון חבר הכנסת ציזלינג, אין בכלל שורר להכניס תוספת זו.

(יו"ר הכנסת, י. שפרינצק הצטרף לנוכחים)

א. מזור: היות ויו"ר הכנסת בא, אני מציע להפסיק את הדיון בשאילתות, ולעבור לענין התנהגותו של חבר הכנסת וילנר.

היו"ר י. הררי: בתחילת הישיבה הודעתי שאנו דוחים את הדיון בהתנהגותו של חבר הכנסת וילנר, עד לבאואו של יו"ר הכנסת.

אנו נפסיק כאן את הדיון בשאילתות ונעבור לענין וילנר. אך לפני שאנו עוברים לענין זה, אסכם את החלטותינו בענין מסקנות ועדת המשנה לעניני תקנון:

ה ח ל ט ה

מסקנות ועדת המשנה לענייני תקנון תובאנה לידיעת חברי ועדת הכנסת. חברי הועדה יוכלו, במשך שבועיים מיום קבלת החומר, להעיר הערות, במקרה שימצאו לנכון לעשות כן. לאחר שבועיים תועמדנה מסקנות ועדת המשנה להצבעה.

הזכות לכל אחד מחברי ועדת המשנה לדרוש להביא לדיון במליאת ועדת הכנסת כל סעיף או ענין בתקנון.

כן רשאי כל חבר ועדת הכנסת לבקש מאת ועדת המשנה לענייני תקנון ~~ל~~ להביא כל סעיף לדיון במליאת ועדת הכנסת.

היו"ר י. הררי: ברשמו עוד לרשות הדבור בענין השאלות הסבריים

הנאים: ב. ילין-מור,

ד. בר-רב-האי,

שר המשפטים

י. קוסוי

א. שפטל.

אנו עוברים לענין וילנר.

י. שפרינצק - יו"ר הכנסת: לענין וילנר יש שני מומנטים:

המומנט הראשון - אנו כולנו מעוניינים

בלסדר ובכבוד הכנסת. יש יושב-ראש, ובעולם נהוג שכל זמן שהיושב-ראש

הוא יושב-ראש - הוא בראש. כך צריך להיות. אצלנו קרה אחרת, והדוגמא

היא-וילנר: אני הערתי לו פעם, פעמיים ושלוש והוא ממשיך לצרוח ככרוכיה

ואינו מפסיק. להשתמש בחוק הפלילי, במקרה כזה, אי אפשר; לתפוס אותו

גם כן אי-אפשר, אבל בצולם נהוג שבמקרה כזה מפסיקים את הישיבה.

אני מגנה כאן את כל חברי הכנסת על אשר לא באו לעזרת היושב-ראש.

(ד. בר-רב-האי: כיצד עושים זאת?) מפסיקים את הדובר. נשארתי

בתפקיד של מתאגרף אם הנואם. לא היתה לי ברירה אחרת אלא להודיע

שאני אביא את ענין התנהגותו של חבר הכנסת וילנר לוועדת הכנסת. אבל,

אני שואל אתכם מה עלי לעשות להבא, במקרים כאלה?

השאלה השניה היא שאלה יסודית. בפעם

הקודמת שני כבר בענין-זה אך לא הוחלט דבר מסוים. עומד אדם, מעל במת

הכנסת, ומדבר על אורח רשמי של הממשלה ששמו מורגנטאו וקורא לו בשמות

כגון, סרגל, עוזר לנאצים, סוכן אמריקאי - זהו כבר הבטוי המתון ביותר -

פרובוקטור, וכשאני מעיר לו על כך צועקים מכל הצדדים כי חבר כנסת רשאי

לדבר ככל העולה על רוחו. אני מבקש מאת ועדת הכנסת לקבוע גבולות

י. שפרינצק:

חופש הדבור של חברי הכנסת. בחופש אין חופש דיבור בלתי מוגבל. בכנסת יש אטיקה של דיבור, גבולות של דיבור, היות וקולקטיב של 120 איש אינם יכולים לדבר בלי גבול. חייבת להיות אטיקה מסוימת. השאלה השלישית היא התנהגותו של חבר הכנסת וילנר. חבר הכנסת בורוק הציע להוציא את חבר הכנסת וילנר מן הכנסת למשך שלוש ישיבות. עניתי לו שעל ועדת הכנסת להחליט בענין זה. עלי לומר משהו בענין החסינות. איני יודע אם הוחלט כבר בענין זה, אבל הכנסת נבחרה לא על מנת שתנוצל כטריבוונה, אלא על מנת לחוקק חוקים ולהכין את רצון העם.

היוד' י. הררי: יו"ר הכנסת עורר שלוש בעיות, ולמעשה הבעיה השלישית "ענין התנהגותו של וילנר" בובעת מהחלטות שתקבלנה בענין 2 הבעיות הראשונות. על ועדת הכנסת להחליט אם היא מעבירה את כל הבעיות האלו, שהן חמורות וחשובות, לוועדת המשנה לעניני תקנון שהיא תקבע כללים, או שאנחנו נכנסים לדיון בכל הדברים האלה.

ד. בר-רב-האי: איני רואה תועלת רבה בהעברת הדבר לוועדת משנה פיות וכל הניסוח בתקנון יצטרך להצטמצם בהגדרות כלליות מאד, ותמיד ישאר מקום לשקול דעתו של היושב-ראש ולשקול דעתה של הכנסת, איזה בטוי נפלל בתוך המסגרת המוסרית ואיזה בטוי חורג ממנה. ועדת התקנון לא תעבד מלון, אלא תכין הגדרה כללית שמעל במת הכנסת אסור להתשמש בבטויים מעליבים.

ז. יהודה: לדעתי יש בשאלה זו שלושה חלקים. אני חושב שצריכים להעביר את הענין לוועדת המשנה, וגם לרון עליו כאן. לוועדת המשנה עלינו להעביר את הבעיה בכללותה וכאן עלינו לרון בהתנהגותו של היושב-ראש. לדעתי היושב-ראש לא נהג בסדר, הוא היה צריך למצוא דרך אחרת להגיב על התנהגותו של חבר הכנסת וילנר מאשר לפנות לוועדת הכנסת. כן עלינו לרון כאן בהתנהגותו של חבר הכנסת וילנר. בענין וילנר, עלינו לקבל כאן החלטה המגנה את התנהגותו ולהביא החלטה זו בפני מליאת הכנסת.

מ. נורוק: את קביעת הכלל בשמי הביעות הראשונות יש להעביר לועדת המשנה. אבל בענין וילנר, לאחר שאין לנו עוד תקנון שיקבע כללים בענין זה, עלינו להחליט כאן. בפרלמנטים אחרים שוללים מן החבר, במקרים כאלה, את הזכות להשתתף בכמה מן הישיבות. אני מציע שועדת הכנסת תקבל החלטה להוציא את חבר הכנסת וילנר מ-3 ישיבות של הכנסת.

י. בר-יהודה: אני אדבר רק לסדר. אני בעד קביעת סדר, היות ופרצ'ונט קובע לעתים יותר מאשר דיון, ויש חסינות לזכות חברי הכנסת להתפרצויות. לכן יש לבדוק את הענין הזה. אני מתנגד לתגובה למקרה מסוים, אלא מבקש לקבוע ענינים בדרך כלל - דבר זה צריך להעשות בוועדת המשנה. לי נדמה, אם כי זה סעיף בתקנון, צריכה לטפל בזה ועדת החסינות. ועדת החסינות היתה צריכה לטפל בענין הקמת בית-דין של כבוד בין חברי הכנסת פעם זה בענין מורגנטאו, ופעם זה פוגע במישהו אחר. אם כי חלק שייך לתקנון, לי בכל זאת נדמה שועדת החסינות היא הועדה שמתפקידה לטפל בענינים אלה.

היור' י. הררי: יור' ועדת החוץ והבטחון, ז. אהרונוביץ, מבקש להוסיף כמה מלים בענין וילנר.

ז. אהרונוביץ: בעת הברור בענין מורגנטאו, כאשר אני דברתי בענין זה, לא העלתי איש. בתשובה לדברי, נזרק לי, ע"י חבר הכנסת וילנר, הבטוי "סוכן אמריקאי". פעם כשאמרו "סוכן אמריקאי" הכונה היתה לסוכן המוכר מכוונות תפירה זינגר. הפעם יש לזה משמעות אחרת. הפעם הכונה היא לפצצת סימן וכו'. אני מביא שאלה זו בפניכם, באופן אישי ומבקש הגנה בפני עלבונות.

השאלה השניה היא ככלל כיצד יש לנהוג בתוך הכנסת.

א. שפטל: אני מציע להעביר את הענין לוועדת המשנה לעניני תקנון. החסינות של חברי הכנסת היא כלפי חוץ. אשר לשאלת וילנר, אני מציע לדרון כאן בשאלה זו.

ד. בר-רב-האי: כל השאלות של התנהגות חברי הכנסת בגבולות הכנסת, באולמי הכנסת, בזמן ישיבות הכנסת - זה ענין של תקנון הכנסת. ענין החסינות מתעורר בששף אחד. אם למשל, מורגנטאו ירצה לתבוע את וילנר למשפט - מתעוררת שאלת חסינותו של חבר הכנסת. חבר כנסת מחוסן כלפי חוץ לגבי כל מה שהוא אומר מעל במת הכנסת, אבל אין הוא מחוסן כלפי הכנסת בעצמה, כלפי היו"ר או בהעלינו חבר כנסת. בענינים אלה אפשר להקים בית-דין של כבוד. ייתכן שעם התפתחות הענינים יהא צורך להקים מוסד כזה, שיברר סכוכים בין 2 חברי כנסת.

ש. כ"ץ: השאלה שעורר חבר הכנסת כ"ץ, בענין חופש הדיבור שייכת לדעתי לחסינות חברי הכנסת. לא מבחינת הענקת חסינות לחברי הכנסת, אלא מבחינת החלשת החסינות. כאן יש שאלה של שמוש לרעה, ע"י חבר כנסת, בחסינותו. אני מציע להעביר את הענין הזה לוועדת החסינות.

י. קוסובי: לו היינו מקדימים רפואה למכה, לו היה לנו ככר תקנון, לא היתה כל שאלה - היה ברור לנו מה לעשות. השאלה התעוררה לרגלי הסקנדל של וילנר. סקנדל זה עמד במרכזה של הכנסת והיו לו הדים ועל זה צריכה הכנסת להגיב. בענין כזה רצוי שיהיה ברור בוועדה, כי יש לו גם אספקטים אחרים, חוץ מפורמליים. לדעתי כדאי להקדיש ברור לכל הענין הזה בישיבת ועדת הכנסת.

היו"ר י. הררי: ישנה הצעה שנדון ב-3 שאלות כאן, וישנה הצעה להעביר לוועדת משנה. ישנה הצעה שלישית האומרת שיש להעביר 2 בעיות כלליות לוועדת משנה ובענין וילנר לדון במליאת הועדה. אני מעמיד להצבעה את שלוש ההצעות, זו מול זו, באותה הצעה שתקבל יותר קולות - תתקבל.

ד. בר-רב-האי: אמרתי שאני מתנגד להעברת ענין וילנר לוועדת משנה, אבל אם כן יועבר לוועדת משנה, יש לי דעה משלי, לאיזו ועדה יש להעבירו.

היו"ר י. הררי: אם יוחלט שיש להעביר לוועדת המשנה, נחליט לאיזו ועדה.

אם נצביע את ההצעות זו מול זו, אי אפשר להצביע פעמיים.

נ. ילין-מור: אני חושב שאפשר להצביע את ההצעות זו מול זו רק במקרה שנעמיד את כל ההצעות לחוד להצבעה.

היו"ר י. הררי: אעמיד להצבעה כל ענין לחוד:

ה צ ב ע ו ת

- בעד העברת ענין ההפרעות לוועדת משנה - 7
- נגד - 1
- בעד העברת ענין שמות גנאי לוועדת משנה - 9
- נגד - 1
- בעד העברת ענין וילנר לוועדת משנה - 5
- נגד - 8
- בעד העברת הענינים המועברים לוועדת משנה לוועדת התקנון - 7
- בעד ועדת החסינות - 5

ה ח ל ט ה

- א. ועדת המשנה לעניני תקנון תטפל בבעית הפרעות בישיבות מליאת הכנסת.
- ב. ועדת המשנה לעניני תקנון תטפל בבעית שימוש במלות גנאי בישיבות הכנסת.
- ג. ועדת הכנסת תדון בישיבתה הבאה בענין התנהגותו של חבר הכנסת וילנר.

היו"ר י. הררי: ועדת הכנסת תדון בענין וילנר בישיבתה הבאה. נרשמו לרשות הדבור בענין זה החברים הנאים: א. מזור, י. בר-יהודה, ש. כ"ץ, פ. אילנית, מ. נורוק, י. קוסוי, צ. יהודה, א. שפטל.

הישיבה ננעלה בשעה 11.00